

SLOVENSKI NAROD.

Izloži vsek dan zvečer, tiskovni modelji in premiki.
Ime: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.,
za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—	1	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno 90 po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane
Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Somišljeniki JDS!

Strankin zbor, ki je sklican na 11. t. m., je preložen in se bo sestel kasneje. Sedanja doba zahteva, da zborovne vsi strankini somišljeniki svoje dele v obrambo težko ogroženih narodnih in državnih interesov.

Načelnik:

Dr. Ivan Tavčar.

SLOVENSKEMU NARODU!

V času težke narodne nesreče se obračamo do Tebe, slovenski narod. Leta in leta smo v težkem suženstvu hrepeli po svobodi, po samostojni državi. Temu delu smo posvetili vse svoje moči, vse svoje življenje ter dosegli konečno največjo zmago v zgodovini svojega naroda.

V tem velikem trenutku nas je zadel prvi udarec, ko nam je številno močnejši sovražnik ugrabil naš najljubši del slovenske domovine ter poglaval naše ljudstvo iz kraške rodne grude in hiše.

Danes nam pa hoče iztrgati drugi del naše zemlje naš dedni sovražnik, ki je kriv vse naše nesreče, ki nam je provzročil nešteto gorja ter pahnil nešteto naših rodin v največjo bedo, ki je kriv vsemu petletnemu prelivanju krvi.

Njegove tolpe so poplavlje slovenski Korotan ter ropajo in ubijajo naše ubogo ljudstvo, ki beži v obupu in išče zavetja.

V tem trenutku kličemo Tebi, slovenski narod: Ne kloni glave!

Krivi te velike nesreče bodo in morajo biti kaznovani. To zahtevamo!

Toda danes ni čas za to, da se pripravimo radi krivcev. Zdržimo se v boju proti kletemu sovragu!

Odločno protestiramo proti nizkotnemu politikarstvu današnjih političnih strank; zahtevamo, da se preneha takoj s tem neplodnim in narod begajočim delom. Vse to vodi naš narod v nesrečo in pogubo.

Ti narod pa, ki ljubi svojo zemljo, svojo hišo, svojo dečo, stopi na plan, razvpi zastavo države, ki Ti je dala svobodo, katero si sam ustvaril in jo sam vodiš ter pokaži, da si zrel, da živš na svoji grudi brez nemškega gospodstva. Ne poslušaj danes izdajice, ki sejejo med Tebe nezadovoljnost in malodušnost. Nedisciplinirani in malomarnostni nas vodi danes v suženstvo, v ono prokletstvo, ki smo ga prenašali skozi dolga stoletja in katerega smo se komaj otresli.

Zdržimo se vsi v bratstvu in ljubezni, posvetimo vse svoje moči, vse svoje delo domovini in narodu. Dnevne težke skušnje gredo preko nas — za vedajmo se vsi — zlasti pa vi bratje Sokoli, svoje dolžnosti do države in do svojih otrok ter delajmo, da jim zgradimo lepšo bodočnost od naše sedanjosti.

Na zdar!

Predsedstvo Slov. Sok. Zveze.

Bratje!

Nove množine beguncev prihajajo v že prenapolnjeno Ljubljano! To so Slovenci, ki beže pred krvoloki iz Korotana.

Slovensko Sokolstvo nadelo si je nalogo, da jim v teh težkih časih prikaže na pomoč ter jim preskrbi začasno domove.

Največ teh beguncev je kmetijskega stanu, ki si je otelo le golo življenje. Obrachamo se do bratskih društev, da posredujejo v svojem okolju za nastanitev teh največjih siromakov.

Pomoč je nujna! Posredujte brez odlašanja pri posle delcih, ki bi bili pripravljeni sprejeti svoje sotrpnice — sokmete, ter nam nemudoma, če mogoče, brzojavno poročajte, za koliko družin ste našli prostora.

Na zdar!

Predsedstvo Slov. Sok. Zveze.

4%
Podpisujte držav. posojilo!

Mene, tekel, ufarsin.

Položaj je razjasnjen. Sedaj vemo, kar bi nam že zdavnaj morala povedati izvidna služba naše bivše koroške fronte: Nemci so pripravili napad že zdavnaj, zbrali dobro organizirane čete, pri katerih ni bilo niti enega moža, ki bi se bil branil kljub mnogoletni vojni boritvi se za nemško krivično nadoblast, pripravili so si pravočasno nebroj strojníc, težko artiljerijo, municijo itd. in pripravili so napad politično: Svojim ljudem so vabili v glavo, da gre za nedeljivost Koroške proti jugoslovanskemu nasiliu. Pred našimi očmi so na z nerazumljivimi toltami zakrivali gibanje čet.

Krivda z naše strani ni bila politična, ampak vojaška. Ni bilo dovolj municije, dovolj točne izvidne službe, dovolj topništva, dovolj discipline v moštvu, dovolj sposobnih oficirjev. Glavna krivda pa leži v nas samih: Gluhi smo bili vsi skupaj nasprotni svoji vesti in sedeli smo za nečjo takrat, ko je nemški Korošcem bila edina misel organizacija napada.

Naše preslabe čete so se morale umakniti s Koroške, ki je razven kotline Jezerskega popolnoma očistišča in kjer sedaj za hrbotom nemške regularne vojske nemški kmetje ubijajo slovenske kmete, plenijo slovenske kmetčke domove, more slovske sestre in delajo, kakor znaajo delati te nemški divjaki.

Včeraj se je po Ljubljani raznesla vest, da je razven Dravograda padel tudi Slov. Gradec. Ta vest ni resnična. Nemci so dovolj pametni — in ravno to kaže na njihovo pripravljenost in dobro vojaško in politično vodstvo — da oni na Štajersko niti iti nečejo, tudi če bi mogli in če bi natančno vedeli, da bi mi ne mogli brez Srbov preprečiti njihovega prodiranja. Hoteli so postaviti pariško konferenco pred činjenico: Nemška Koroška je osvobodjena jugoslovanskega nasilja.

Pač pa so bili v Slovenjem Gradcu in Velenju nemiri. Vodili so jih nemški tarji in pridružila se jim je ona svojat nemškutarskih in mrzlih Slovencev, ki smo jim v zadnjih mesecih pustili proste roke. Poskrbljeno je, da zadene krivce te dni zaslužena kazen. Mir in red bosta že tekotom današnjega dne vzpostavljena. Zahtevamo pa, da se odstavi tisti okrajni glavnik, ki je zbežal kakor zajec in prepustil vse skupaj svojemu tajniku. — Demoralizacija, kateri je zapadla naša vojska, pa ima globlje vzroke. Na Jesenicah, v Trbovljah in po mnogih drugih krajih smo puščali v miru ljudi, ki so hujskali proti Srbom, brez katerih bi nas danes vzel hudci; puščali smo v miru ljudi, ki so govorili, da naj ... kralja in Jugoslavijo; puščali smo v miru hujskača v Dobropoljah in hujskača na Vinici, hujskača v Zeleni jami in v Vevčah in sedaj zanjemo, kar smo sejali. Kdor se ne odloči za žanje polom. Če smo preslabi, naj nas vzame vihar, toda naj nas vzame častno. To kar smo doživeli zadnje dni, je sramotno dušenje v lastnem blatu.

Naš list te besede še nikdar ni zapisal. Oprostite, danes drugače ne moremo.

Nočemo nikogar imenovati. Nočemo očitati drugim. Doživeli smo to, ker smo se v vojni, pa smo na to pozabili. Hoteli smo demokracijo, pa smo ustvarili anarhijo. V prvi vrsti so te anarhije krivi oni, ki so jo pod demokratskim plaščem napravili. Od vsega začetka je bilo jasno, kam vodi ono prekljanje, ki smo ga morali gledati več mesecev. Poslušati smo morali razne resolucije proti Narodnemu Predstavništvu, igrali smo se vlado in opozicijo, mnogi posamezniki so delali in delali noč in dan, in vse skupaj je, kakor da smo nosili vodo v rešetu. Prvi vihar je vrgel vse skupaj v vodo. Bolje je, da je to prišlo sedaj, kakor pa da bi bili kdaj pozneje doživeli polom cele Jugoslavije. Toda sedaj je treba delati, kakor dela tisti, ki ve, da je v smrtni nevarnosti in ki ve, da je samo od njegove lastne anarhije odvisno njegovo življenje. Mi smo danes tam, kjer so bili Francozi pred čudežem na Marni. Vse je na tleh, vse smo izgubili, samo svojega poguma nismo izgubili. Ko je odgovornost naša, je moramo prevzeti in nositi vse posledice. Pod plaščem demokracije se

ne sme skrivati noben hujskač več.

Svoboda se ne zida s tam, da ima vsak boljšovik pravico metati bakljo v slamnato streho. Oni pobije, ki so v Škofji Loki hoteli preprečiti prihod vojakov na orožno vajo, morajo prejeti zasluženo kazen, v okrajih, kjer preti nemir, je treba proglasiti prekl sod in postaviti vsakega protidravnega agitatorja pred sodišče. To kar smo sedaj doživeli, je polom narodne misli in je polom demokracije, pač pa zmagata demagogije. Čaka nas dvojno delo. Tam, kjer so dosedanje pritožbe bile upravičene, moramo izsiliti, da se odpravi povod nezadovoljnosti; tam pa, kjer so nezadovoljnost napravili agitatorji in hujskači in narodni defetisti, ni nobeno sredstvo dovolj, da jih udarimo po zobeh. Delavec, kmet, uradnik, trgovec, ki zahtevajo boljše mezdne pogoje, prehrano, nižje cene, preganjanje vojnihi dobičkarjev, uvoz potrebnih sirovin itd., morajo doseči te zahteve, državljani pa, ki zahtevajo varstva proti sabotaži in komplotu, proti hujskanju in komunizmu, mora videti, da ima to varstvo. V zvezi s tem je vprašanje reorganizacije naše vojske. Domovina je v nevarnosti! Dolžnost vsakega posameznika je, da dviga če ne drugače, pa vsaj v gostilniškem pogovoru disciplino in odločnost.

Oni, ki so v poklicani na orožno vajo, morajo imeti eno gotovost: Vse od orožne vaje ne smejo trpeti gmotno ne oni ne njihove todbine. Te dni mora iziti naredba, ali se mora ponoviti že nekdanja izdana določba, da bodo po orožni vaji zasedli svoja stara službena mesta brez izgube službene dobe, in njihove rodbine morajo dobiti vojaško podporo. To se razume samo po sebi. Istotako pa morajo priti točno pod orožje. Propaganda mora pomagati, predno je treba drugih ukrepov, ki niso na mestu danes, ki bodo na morda potrebni čez 14 dni. Za oni tucat hujskačev iz Jesenic, Radovljice, Trbovelj ali Vinice se na mora najti zid, za katerim naj še dalje sanjajo svoje protinardne bedarije. Če bo naše ljudstvo danes s svojo pasivnostjo dovolilo, da je zaman tekla kri koroških Slovencev in naših čet, potem zaslužimo, da nas večna sramota zadene in da pridemo ob svoje kmetije in trgovine, ob svojo državo, ob imetek in življenje in ob čast.

Ali naj naš človek mirno gleda, kako kollejo slovenske kmete? Ali naj mirno gledamo, da propademo? Ne, ne, ne!

Pod orožje!

Odkar se blje boj za Slovenski Korotan, se je ponovno napadalo Slovensko Sokolstvo, češ, da ne stori svoje domovinske dolžnosti. In to po krivici. Kajti slovenska javnost je v veliki zmozi glede sedanjega števila članov Slovenskega Sokolstva. Če se s stiščočim češkim Sokolstvom, kakor ga je izkazala statistika, niti primerjati ne more, Slovenska Sokolska Zveza imela je l. 1913, torej pred izbruhom svetovne vojne, 1761 telovadcev. Skoro vsi so bili leta 1914, ali pa oozneje mobilizirani. Že zasledovanje Sokolov od takratne vlade in nam nasprotne struje utemljevala je v nas bojazen, da bo mnogo naših telovadcev ob življenju, kar so je žal tudi uresničilo, kakor nam pričajo društvena poročila, mnogo jih je umrlo v bolnicah za ranami in boleznimi, ki so si jih nakopali na bolnem polju. Premnogim je ujetništvo ogrožilo življenje ali pa strlo zdravje. Nekateri se še danes bijejo v jugoslovanskih ležljah. Kar se jih je pa vrnilo v domovino, so imeli ali pa oslabileni. Toda kljub temu je večidel mlajših Sokolov po državnem preobračtu ostal pri volakih ali bil pozneje pozvan pod orožje. Cel čas se že bijejo na koroški fronti naši člani v raznih vojaških oddelkih Blejski in Jeseniški Sokol je takoj korporativno posezel v boj v Podrožici, Kranjski in Trški Sokol je pa branil Ljubell. Mnogo jih je vstopilo v koroške ležlje, jih tudi padlo ali pa so bili ranjeni in to večinoma oni, katere smo šteli pred vojno še med sokolski naraščali.

S sedanjim pozivom so izpraznjene naše itak pčilo obiskane telovadnice od strani članstva.

Predsedstvo Slov. Sokolske Zveze je na današnjem šestanku zastopnikov ljubljanskih sokolskih društev in iz okolice sklicalo pozvati vse svoje člane, da

se nemudoma odzovejo vojaškim vpoklicnim pozivom.

Zupe in društva naj pa z vsemi sredstvi podpirajo vse javne činiteleje ter brzojavno zasledujejo vse kršitelje narodne discipline.

Predsedstvo Slov. Sok. Zveze.

Spomenica kongresa jugoslovanskih železničarjev v Beogradu.

Dne 25. do 27. aprila t. l. je zboroval v Beogradu kongres jugoslovanskih železničarjev. Posvetovanj so se udeležili odposlanci narodnih organizacij slovenskih, bosanskih, hercegovinskih, dalmatinskih in srbskih železničarjev. Enoglasno sprejeta in vladni predložena spomenica se glasi:

1.) Društva »Savez srbijskih železničarja v Beogradu«, »Udruženje železniških službenika Bosne, Hercegovine in Dalmacije v Sarajevu« ter »Zveza jugoslovanskih železničarjev v Ljubljani« se strnjajo v eno narodno organizacijo z centralnim odborom v Beogradu kot vrhovnim zastopstvom.

2.) Zakonski projekt o službeni pragmatiki, plačilnem regulativu, kakor tudi o vseh predpisih tičočih se železniškega osebja v celem kraljevstvu Srba, Hrvatja i Slovenaca se brez sodelovanja gori navedenih narodnih organizacij ne sme udeležiti.

3.) Za vse železniško osebje celokupnega kraljevstva SHS. naj se uvedejo do končane ureditve valute enotne draginske doklade enako za vse kategorije 12 dinarjev dnevno, poleg do sedaj za Srbijo veljavnega dodatka za družino (1 dinar na dan za osebo). To naj ne velja za pomožne delavce v Bosni. Vse dosedanje draginske doklade se v celem kraljevstvu ustavi.

Enkratni nabavni prispevek, zahtevan od ZJZ, Udruženja železn. službenika Bosne, Hercegovine, Dalmacije v Sarajevu naj se takoj izplača v zahtevani višini. Srbom naj se izplača istovršinski prispevek v dinarjih.

4.) Dnina delavcem v Srbiji, Sloveniji in na prozi Banjaluka-Doberlin naj se poviša za 50%. V Bosni, Hercegovini, Dalmaciji pa najmanj za 20%. Provizijski sklad velja za vse delavce popolnoma enak, kot za stalne uslužbence.

5.) Do sedaj veljavne vozne ugodnosti se železničarjem ne morejo vzeti, marveč se morajo no sistemom bosansko-hercegovinskih železnice raztegniti po celem kraljevstvu SHS.

6.) Avtomatična napredovanja se morajo od tedaj, ko je to imelo biti izvršeno, izvršiti po rangi in plači pri vseh uslužbenih celoga kraljevstva in to v najkrajšem roku.

7.) Vojna leta naj se za vse železničarje štejejo dvojno v napredovanje in pokojnino, kakor je to deloma že udeleženo pri južni železnici v kraljevini SHS. Za Srbe se zahteva vračunjenje vseh vojnihi let. Drugorodci (stranci) v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Banovini in Sloveniji se izključujejo.

8.) Vsakemu železničarju se mora priznati pravica, da po svoji sposobnosti more napredovati v višje kategorije. Imenovanje zvančnikov (poduradnikov) uradnikom, se ima izvršiti pod 1. januarjem 1919.

Vsi uslužbenci v Srbiji s položeni mi izpiti se morajo uvrstiti v zvančnike (poduradnike).

9.) Vsem sposobnim uslužbencem brez ozira na šolsko izobrazbo naj se da prilika, da se pripravljajo in vežbajo za vstop v višje kategorije.

10.) Voznemu in strojnemu osebju celoga kraljevstva naj se dovoli takoj časovna in kilometrina kot jo uživajo uslužbenci v Bosni, z 50% poviškom.

11.) Za celokupno eksekutivno osebje naj se v celem kraljevstvu uvede enaka uniforma po barvi in kroju, ter čimprej izda tozadevna pravila.

12.) V vseh železniških centrih naj se napravi bolnice, kopeli, apoteke in nastavi potrebo število zdravnikov.

13.) Vsi tujerodci (stranci) naj se odpuste, vpokojijo ali premeste, kakor to predlože organizacije.

14.) Plača in stanarina za čas okupacije naj se vsem srbskim uslužbencem čimprej izplačajo.

Prednašajoči v tem memorandumu vsebovane predloge in zahteve kongresa, prosimo, da se v celoti sprejmejo. V nasprotnem slučaju odklanjamo vsako odgovornost za eventualne posledice.

ce, katere bi mogle nastati, ako se te zahteve odklonijo.

Imajoči na prvem mestu interese domovine, povdarjamo, da te naše zahteve niso pretirane in zbog tega pričakujemo, da se to pot gotovo rešijo v prid narodnih železničarjev.

V Beogradu, 27. aprila 1919.

Politične vesti.

Krajevna organizacija jugoslovanske demokratske stranke za šentpetrski okraj ima v petek, dne 9. maja ob 8. zvečer v gostilniških prostorih gosp. Zupančiča svojo redno odborovo sejo. Radi važnosti, se prosi zanesljive udeležbe.

Ljudski shodi JDS. pri Mali Nedelji na Štajerskem. V nedeljo, 4. maja, se je vršil tukaj po večernih izvanredno dobro obiskan ljudski shod JDS. Govoril je g. poslanec Voglar o politični situaciji, o agrarni reformi, o valuti, vojnem posojilu, o programu in organizaciji JDS in o važnosti sodelovanja kmetkega ljudstva pri vseh političnih vprašanjih. Ko je govoril o naših bratih Srbih, o njihovem trpljenju in preganjanju, o njihovem junaškem kralju, je bilo marsikako oko rosno ginenosti. Ponovno ploskanje je bilo znak, da je nad 200 ljudi obsegajoča množica z velikim razumevanjem sledila govornikovim izvajanjem.

Zopet protishod SLS na Štajerskem. JDS je dala pri Mali Nedelji plakirati svoj shod devet dni poprej. Ker je kraj malo oddaljen od prometa, je izvedelo vodstvo nasprotne stranke za naš shod še le čez štiri dni. Takrat pa so treple brzojavne žice iz Ljutomera v Maribor in nazaj in sklepali se je protishod ob isti uri v istem kraju. Da bi napravili večjo senzacijo, so napovedali kar štiri govornike iz Maribora, Ljutomera in iz Stročje vasi. Agitirali so na vse mogoče načine za svoj shod in odvažali ljudi od našega shoda. Celotna priprilica so prigovali ljudem, naj gredo pod farovski kozolec na katoliški shod. Kakor zjutraj pri Sv. Križu, tako je korakalo tudi tukaj sedem gospodov preko cerkvenega trga naprej na slavnostni prostor pod kozolec ter vabilo ljudi za seboj. A kaj se je zgodilo? Zopet je šlo nekaj malo žensk za njimi, kar pa je bilo kmetov in razsodnih kmetov, to je ostalo nepremično na trgu ter se obrnilo v nasprotno smer v šolo, kjer je našla komaj polovica prostora v največji šolski sobi, polovica pa je stala na dolgem hodniku. Pritishod pa se niti ni mogel takoj pričeti, ker je bilo premalo ljudi. Po našem shodu se je vstavilo kakih 30 naših domov idočih ljudi na shodu SLS, kjer je ravno mariborski Pušenjak govoril o brezvercih v naši stranki, ki hočejo vreči križ iz šole, zakon razveljaviti i. dr. Kakih pet minut so ljudje le laži poslušali, potem pa so ogorčeni odšli.

Dve novi krajevni organizaciji JDS. v mariborskem okrožju sta se ustanovili zadnje nedeljo po ljudskih shodih poslanca Voglarja pri Mali Nedelji in v Veržuju.

Shodi JDS. na Štajerskem, ki se odlikujejo pred onimi nasprotne stranke po svoji lojalnosti in mirni objektivnosti, zaradi tega tako strašno bolijo voditelje SLS, ker tam ljudstvo marsikaj resničnega izve, kar nam lastni ljudje in listi skrbno prikrivajo: da je danes SLS. manjšinska stranka, ki šteje samo 19 poslancev, med tem ko jih ima JDS. 140; da je JDS. res stranka pravega jugoslovanskega ujedinjenja, ki ne pozna nobene plemenske in verske razlike med nami. V klubu nimamo samo najposposnejših pristaev katolikov, pravoslavlih in muslimanov, v Demokratskem Klubu sedita dva katoliška duhovnika kot enakodelavna člana JDS. Na naših shodih šele zvedo ljudje, da je med drugim minister za šolstvo, minister za bogocastje in minister za agrarno reformo vzet iz naše JDS. In če se ljudstvo to dejstvo pove, pišeta »Straža« in »Slovenec« o hujskarji.

Ljudski shod JDS v Križevcih pri Ljutomeru se je v nedeljo, 4. maja sijajno obnesel. Hauptmanova gledališka dvorana je bila nabito polna, tako da so morali ljudje na hodnik in v sosedni sobi stati. Govoril je poslanec Voglar o vseh važnih vprašanjih stvarno in ob enem zanimivo ter svaril navzoče pred tem, da bi se spuščali v sedanjem prenesnem času v kakšne strankarske prepire, četudi govorniki SLS na vseh shodih ljudi k temu naravnost

hujakajo. Za prepis je treba vedno živeti in če žani JDS na izmizanju ne odgovarjajo, se prepis ne more začeti. Govornikova izjava so žela ponovno pohvalo od strani poslušalcev. Ta shod je bil velesladkim in velicopmemben še iz drugega vzroka. Ko se je ljudski shod JDS po plakatih razglasil, je to vodstvo SLS tako spekle, da so čez tri dni nato sklenili prirediti ob isti uri protishod SLS ter so naprosili kar 4 govornike. Cel teden so trkali naše plakate, agitirali na prižnici za svoj shod in mežnar je oglašil samo njihovega, našega ni smel. Po maši je šlo 7 gospodov skozi gnečo na trgu ter prigrigavalo ljudstvu, naj gre z njimi na katoliški shod. In glej čudo! Za njimi jo uderejo v večjem številu ženske in tu in tam kak možki. Velika večina resnih starih mož (bilo je po rani maši) pa gleda nekaj časa to čudno procesijo, nato pa se obrne proti lokalni shoda JDS in napolni do zadnjega kotička dvorano. Bilo je do 200 neodvisnih, poštavnih kmetov, nikjer pa ni bilo nobene ženske. Med zborovanjem sta prišla 2 kmeta od protishoda ter pripovedovala, da na katoliškem shodu govorniki samo hujkajo proti naši stranki, češ da se je združila s socialisti in hoče vreči križ iz šole, odpraviti zakon, izravnati Slovencev vero iz srca in povsod strmolaviti krščanstvo ob ila itd. Strme sta poslušala našega govornika, ki ni zinil nobene žal-besede proti drugi stranki, pač pa govoril tako poudelivo, da je bil vsak poslušalec zadovoljen.

Hrastnik. Vsi hrastniški nemškutariji so v taboru JSDS 1. majnika smo jih videli strumno korakati v spreduhu soc. demokratov, razobesili so rdeče zastave itd. Mi se čudimo soc. demokratom, da se ne boje okuženja in da ne poženejo teh značajev iz svojih vrst, ko vendar vedo, da so ti nemškutariji v svojih srhch vse prej nego soc. demokratije. Radi par desetih glasov se pač ne splašča, spravljati celo stranko v sramoto!

Ali je to mogoče? Govori se, da je zloglasni Wiltshnig iz Hrastnika, član Volksrata itd., dobil od beogradske vlade permanentno potno legitimacijo za v Nemško Avstrijo. Wiltshnig se hvali, da je on prvi in edini, ki je dosegel tako izkaznico. Pomogel mu je do nje baje njegov intimni prijatelj Čobal. Če je stvar resnična, je to škandal prve vrste, ker vemo, da se glasnost ne naredbe smeje izdajati izkaznice samo za pol leta in le zanesljivim osebam. O zanesljivosti oseb bi se centralna vlada morala prepričati po okr. glavarstvu, občini ali orožništvu, ne pa na lepo srečo izdajati legitimacije in podpirati vohunstvo. Naša deželna vlada naj v tem oziru posreduje v Beogradu, da se poduči g. dr. S. o njegovih dolžnostih — Wiltshnigu se pa mora legitimacija takoj odvzeti!

Iz Vinice. Na velikonočni ponedeljek je izbruhnil vihar, kakršnega še ni videla naša župnija. Bil je izbruh podkupljene, zapeljane in že od začetka Jugoslavije fanatizirane ljudske množice, od najmanjšega do največjega z največjim srdom zadoljene duše proti vsemu, kar se zove Srb. Bil je dobro organiziran in previdno pripravljen. Načrt sta sestavila »Hindenburg« in »Mackensen«, — dva brata po mišljenju, čeravno različna po krvi. Zjutraj prihajajo k maši možje in žene. K deseti maši pa prihajajo fantje in dekleta, ki se zbirajo od 9 ure dalje. Na velikonočni ponedeljek pa so korakali na viniški trg fantje že ob 8 uri, mnogi oboženi z bodali, z bajonetni in z revolverji. Kot povod za napad je služilo železniško vprašanje. Železniško vprašanje se je poprej, kot srbsko vprašanje razmotiralo med ljudstvom. Saj so Posrbčenci to vprašanje vodili, ki so baje dobili od 20.000 K do 50.000 K od Srbov in kralja Petra, da izdajo ljudstvo pod Srbe. Priča viniški dcaar! Rezek rek, naj navidezno razkači ljudstvo in odpre boljše življenje pot do ropa posrbčenega trgovca. Občinski pečat naj pa odpre vrata v hiše posrbčencev, ki so slučajno bili zaposleni pri žigosanju denarja. Nerazodna mladina od 16 leta dalje naj kolje in napada, ki se je vezbala pod četovodjem Petrom Balkovcem skoro dva meseca v njegovi gostilni. Četovodja je imel sestanke z »Hindenburgom« in še oni dopoldan pred njegovo aretacijo je skrivaj obiskal svojega vojskovodjo v glavnem stanu. »Hindenburg« s svojim štabom, ki je sestavljen iz najvernejših, tajnih, če treba tudi iz ubijalcev in krivopri-sežnikov je ostal po večini v ozadju napada, ter fingiral napad navidez kot nase. Hindenburg je zrl pri odprtem oknu, poslušal krik in vik in dobival poročila po svojem opodu »Langenfuss«. Na velikonoč si je ogledal bojni načrt tudi »Mackensen«, junak iz onstran Kolpe. »Hindenburg« načrt se je izjalovil, kajti »Mackensen« je s svojo četo igral ulogo »Brankoviča«. Ni izključeno, da se napad zopet ne ponovi, če zadobi »Hindenburg« zopet dnuška prostega gibanja, kajti »Mackensen« je vedno še v svojem glavnem stanu. »Hindenburg« in »Mackensen« ta si po krvi različna, a njihovo strem-ljenje vodi do jednega cilja — razbiti

kraljevino SHS. Jugoslavija, hači na strati! (Objavljamo vključno temu, da je dopisnik imenoval hujkajo s švab-skimi imeni. »Hindenburg« je bratša župnik König, ki se sedi.)

Vinice. (od besede: Vinica) se pojavlja tudi v trškiški okolici. Opaša se čimdalje jasneje, da nekateri naši ljudje zastupljajo s protijugoslovan-skimi mislimi. In imajo še precej uspeha, osobito pri onih, ki še danes, žali-bože, ne morejo samostojno misliti. Par slučajev, od kje veje ta predrzni strup, nam je že znanih. To se še danes lahko pove, da so zastupljevalci tuji, ki sanjajo o Nemški Avstriji in imajo vpliv še iz prejšnje dobe. Vse-lijo se na uspehu in se smejejo, češ, kako lahko se dajo Slovenci vleči za nos. Bodimo oprezní in zasledujemo take predrznosti! Treba je vendar že enkrat odločnosti!

Steternärkische Landeskurant Rohitsch-Sauerbrunn. S to firmo sem prejel dopis, podpisan od ravnateljstva imenovanega kopališča z datumom april 1919, podpis nečitljiv, mislim dr. Mullej. Ne mislim reči, da se mora stare reklamne tiskovine, ki so bile nemške, zavreči, bila bi gospodarska škoda, nekaj malo znamenja, da je imenovano podjetje slovensko, bi pa gotovo ne škodilo. Naravnost pa sem osumil, da je ves dopis nemški in to meseca aprila 1919. Ne vojskujemo se več z napisnimi deskami in podobnimi drobnarijami, noč jih je vzela s staro Avstrijo vred, tudi nismo v vrsti onih, ki prežijo na take »narodne grehe«, tega dokumenta naše sramote pa ne moremo molče prezreti. — P.

Hier wird nur deutsch gesprochen! Jugoslavija ne bo razpadla radi tega, ako se v nemškem hotelu »Stadt Wien« in Celju govori samo nemško. Zgodilo pa se je, da se je v omenjenem celjskem hotelu z zgoraj navedenim stavkom tri slovenske gospode iz Maribora sprejelo. Ne moremo in ne smemo prezreti tega dogodka, ki je za ponižne slovenske duše dokaz neod-pustljive slovenske popustljivosti in ne-ugnane nemške predrznosti. Izgleda še pač tako, da bodo razni nemški prite-penci na naših tleh od nas živeli, mi pa bomo še povrh naljubo njihovemu nemškemu mišljenju z njimi nemško govorili. Gospodje iz Maribora so vstali in odšli. Od strani oblasti pa se je storilo, da je natakarcica morala iz službe in iz naše države in da so morali na mesto nemških priti slovenski napisi. Povrh pa še malo obžalovanja, zagotavljanja in hinavskega zatrevanja, da se nas vendar noče žaliti, in končana je velika afera. Za slovensko javnost pa zadeva s tem ni končana. S polomom Avstrije in z našim ujedine-njem v kraljestvo SHS smo postali po-litično samostojni. Nikogar ne ubijamo s kolom, od nikogar ne zahtevamo nje-gove nemške duše, zahtevamo pa čisto lojalnost in dosledno spoštovanje naše oblasti in našega jezika. Kjer tega ni, tam pa nismo nikdar dovolj strogi; ljudje ki ob vsaki naši nesreči zado-voljno tiščijo glave skupaj, se vesele in kujejo načrte, so gadi v našem dr-žavnem telesu, ki jih je treba odstra-niti. V tem pogledu je dolžnost naših ljudi, da gredo oblasti v vsakem oziru na roko, glavno delo pa mora pri vsem tem izvršiti slovensko občinstvo samo, da izvaja bojkot nad onimi, ki grabijo po našem denarju, njih misli in srca pa so onstran naših mej.

MONOPOL?

Mi smo si večeraj dovolili napisati nekoliko kritike o političnem potovanju dr. Korošca. »Slovenec« vprašuje za to, če imamo mi monopol za snovanje stranke. Mi se takega monopola ne la-stimo. Nasprotno, edino pametno je, da se vse stranke organizirajo za celo dr-žavo, v kolikor jim je to mogoče. Or-ganizator pa ne sme potovati službeno v spremstvu svojih uradnikov in v ta-kem službenem potovanju organizirati stranke, tem manj, ako je ugleden poli-tičar, ki vživa ugled na kot strankar, ampak kot politični govornik celega naroda, kar je dr. Korošec svoječasno bil. Kritika je bila dostojna. V odgovor smo pa dobili — sklicevanje na seda-njo dobo. Sram vas bodi!

(Naša izvirna poročila.)

DR. KOROŠEC ZA ODPRAVO SE-DANJEGA REŽIMA V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Geograd, 7. maja. V krogih Jugo-slovanskega kluba se zadržuje, da na-merava uvesti ministrski podpredsednik dr. Korošec energično akcijo za spremembo in odpravo sedanjega reži-ma v Bosni in Hercegovini. Na svojem potovanju po obeh deželah se je mi-nister dr. Korošec baje nveril, da je seda-nji položaj nevzdržljiv in da je nujna potreba, da se sedanja vlada odstrani in se uadomesti z medstrankarsko koal-icijsko vlado, v kateri bi bile zastopane vse stranke. Jugoslovanski klub bo za-hteval, naj se skliče tajna seja Narodne-ga predstavništva, ki bo razpravljala o bosanskih razmerah, da se te končno sanirajo. Sedanji položaj je baje zelo resen in bi lahko privedel do nevarnih komplikacij. Velika večina bosanskih strank, med njimi celo srbski radikali, se po zatrevanju Jugoslovanskega kluba strinja z radikalno spremembo vlad-nega režima.

PADANJE CEN NEPREMIŠNEN V ZAGREBU.

Zagreb, 7. maja. Kakor poročajo listi, so prišle v zadnjih dneh rapidno padati cene nepremičnin. Ta senzinj pojav je posledica napovedane davka na vojne dobičke, kar se spekulanti na-dejajo, da bodo premočnejše premoženje lažje prikriti, kakor nepremičnino. V sve-zi s to spekulacijo je tudi rapidno na-raščanje vrednosti francoskih frankov, obenem pa padanje vrednosti dinarja. Bogatini namreč stremijo za tem, da za-menjajo dinarje in krone za franke, ker menijo, da franki ne bodo tako obda-čeni, kakor pa naš denar.

RAZŠIRJENJE ZAGREBSKE BORZE.

Zagreb, 7. maja. Kakor poročajo li-sti, namerava zagrebska borza razširiti svoj delokrog na efekte iz cele Jugo-slavije, zlasti pa tudi na delnice jugo-slovanskih paroblovnih družb.

ZBOROVANJE DEMOKRATSKE STRANKE V ZAGREBU.

Zagreb, 7. maja. V ponedeljek se vrši v Zagrebu sestanek Demokratske stranke, ki bo obenem ustanovno zbo-rovanje za krajevno strankino organi-zacijo v Zagrebu. Sestanka se bodo udeležili vsi politiki, ki se udeležijo ne-deljske skupščine v Ljubljani.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ameriški časnikarji.

LDU, Sarajevo, 7. maja. Ameriški časnikarji so odpotovali včeraj v Beo-grad. V ponedeljek so jim priredili slavnostni večer, ki so se ga udeležili tudi zastopniki vlade in sarajevske ob-štine.

Zahvala sarajevskega meščanstva srbski vojski. Pri predsedniku bosan-ske pokrajinske vlade Atanaziju Šoli se je zglasilo odposlanstvo sarajevskega meščanstva, v katerem so bili: dr. Mehmed Spaho, Aleksa Besarović, Aristotel Petrovič, Hadži Salih Bičakčić, dr. Milan Srđić, dr. Mutevelić, dr. Ivo Jelincović, Franjo Radošević in dr. Vita Alkalay, ter ga prosili, da sporoči za-hvalo vsega sarajevskega stanovništva poveljniku II. armadne oblasti, vojvodi Stepi Stepanoviću, radi popolnoma uspešnega zadušjenja protidržavnega po-kreta, ki ga je izvršila srbska vojska dne 1. maja. Ta dan so hoteli boljše-viki, podpirani iz Madžarske, izzvati v Sarajevu izgrede.

Na grobeh. LDU Praga, 7. maja. (CTU) V nedeljo dopoldne je kakih 80 Jugoslovancev, večinoma dihtakov iz Prage, posejlo grobove treh mučeni-kov iz Sarajeva, Gavrila Principa, Trika Grabeža in Nedeljke Cabrinovi-ća, ki so kot žrtve avstrijske krutosti pokopani na terezinskem pokopališču. Pri tej priliki so se izustili govori, ki so slavili mučnike in ocenjevali njihove zasluge. — Ob priliki obletnice sarajevske atentata, dne 28. junija, na-meravajo izkopati trupla in jih prepe-ljati v Sarajevo.

Slavonski »kralje«. Barona Gut-mana so imenovali v Slavoniji kralja. Ta tujec si je znal s pomočjo režima napraviti ogromno premoženje. Saj je bil nakupil skoro pol Slavonije. Ka-mor je človek pogledal, skoro vse je bilo last barona Gutmana. Ko se je njegova hči možila, niso njene dote izrazili s številkami, marveč so rekli: od Belišča do Voćina, vse je njena dota. Sedaj so prišli novi časi. Niti pristoj-nosti ni imel ta baron v Slavoniji. Se-daj je bil prosil za pristojnost v občino Feričance, pa mu je občinski zastop odbil prošnjo. Posekal je gozdove in napravil deželno ogromno škodo. Z ru-skimi vjetniki je ravnal jako grdo. De-lali so kot sužnji, poljski in ruski žid-je, tudi vjetniki, so jih pa nadzirali in preganjali. Sedaj bo vendar konec Gut-manovega »kraljevanja« v Slavoniji.

Iz prošlih dni. Politično-preisko-valna komisija v Splitu, ki ima nalogo pregledati spise v dalmatinskih tajnih arhivih, objavlja ta-le rezervatni dopis kornega poveljstva v Mostaru: Ob pri-liki obletnice majske deklaracije dne 30. maja se nameravajo prirediti ve-like svečanosti v okviru »veselovanske-ga dne«. Zupnik poroča, da vlada v Ljubljani v tamošnjih slovenskih kro-gih veliko razburjenje in da se priča-kujejo odločilni dogodki. Treba je ra-čunati, da se priredi sestanek v masah Slovencev s Čehi. Naidejajo se, da bodo lahko odstavili vse državne oblasti. Tudi v Zagrebu vlada splošno vzne-mirjenje. Priobčujem to v znanje, opazovanje in prijavo konkretnih dejstev o predmetu v svojem področju. 28. ma-ja 1918.

Bosna, prva pokrajina z okrožji?

LDU, Sarajevo, 7. maja. Nekateri listi so javili, da namerava odstopiti sedanja pokrajinska vlada. Kakor do-znava presbiro, ne gre pri tem za oseb-ne izpremembe, ampak za bistveno re-organizacijo vse bosanske vlade. Name-rodnih mestih v Beogradu se bavijo z načrtom, ali bi ne kazalo odpraviti bosansko vlado in jo nadomestiti na ta način, da bi se izvrševala upravna oblast po že obstoječi okrožjih, ki bi samo na ta način dobila večji delo-krog. Legislativna oblast pa se nahaja še itak v rokah narodnega predstavi-štva. Ako pa bo obatala še v naprej do-sedanja bosanska vlada, bo ostal njen predsednik doseđanji predsednik Šola,

ki stiva v vseh krogih popolno za-upanje.

LDU, Šibenik, 7. maja. (Dun. dop-urač) Bilo je javljeno, da se je socija-lističnega spreduha udeležilo do 4000 oseb, dočim je resnica, da je sodelovalo samo kakih 4 do 500 oseb, med temi pa ni bilo niti enega delavca, temveč večinoma samo deca. — Kapitan Bare Erosgavič je bil odpuščen te dni s parnika »Obrovac«, ker se je izjavil za Jugoslovana. Istotako je bil odpuščen njegov in, carinski stražnik, in sicer z istega razloga.

Naša rana.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: V bojih na koroški meji so se zlasti odlikovali tudi hrvatske čete. Hrvatski junaki so se držali ka-kor levi in se niso umaknili, dasi so stali ogromni premoči nasproti. Za naš Korotan prelivajo kri vsa tri plemena našega naroda. Treba je priznati, da so vse hrvatske in srbske formacije sto-rile v polni meri svojo dolžnost. Veliko bolj je obsojanja vredna med sloven-skimi vojniki širjena agitacija, ki je povzročila nevredno obnašanje naših vojakov.

LDU Celovec, 7. maja. (DKU) Tis-kovni urad koroškega deželnega od-bora poroča dne 6. maja ob 6. zvečer: Ob južni železnici je zaseden Guštajn. — Situacijsko poročilo dne 7. maja ob 8. zjutraj: Položaj neizpremenjen.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: Danes se po mestu razširila vest, da so Nemci zasedli Slovenji gradec. Ta vest je, kakor mno-gokatero druge popolnoma izmišljena. V Slovenjem gradu je naš polk, ki je zavzel postojanke ob koroški meji. Nemci te meje sploh niso prestopili.

ZA VOJAŠKO - POLITIČNA OFEN-ZIVA Z LAŠKO POMOČJO.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 7. maja iz uradnega vira: Danes dopoldne je nemško - avstrijska vlada izdala nastopni službeni komunike: Šef italijanske misije za premirje na Dunaju general Robert Segre je danes pri državnem tajniku za vojsko dr. Deutschu vložil pritožbo (Verwahrung) radi prekoračenja demarkacijske črte po nemško - avstrijskih formacijah na Koroškem. Državni tajnik je odgovor-il, da je bila vojna akcija vlade in pre-bivalstva na Koroškem izsiljena po ne-opravičenem napadu jugoslovanskih čet. Kljub temu da je bil smoter akcije izključno defeziven, so vendar vojaške operacije neobhodno zahtevale, da se je tekom njih na poednih mestih iz tak-tičnih razlogov prekoračila demarka-cijska črta. Nemško - avstrijska vlada je takoj izdala prepoved, da se ustavi nadaljnje prodiranje čet. Hkrati bo vlada poslala celovski vladni najstrožja navodila.

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: Danes ob 15. je nemško - avstrijski državni tajnik za vojsko dr. Deutsch posejil predstavitelja kraljevine Srbov, Hrvatov in Sloven-cev na Dunaju. Pogačnika, in mu po-nudil, da bi se v Celovcu začela po-gajanja radi premirja in provizorične de-markacijske črte na Koroškem. Posla-nik Pogačnik je ponudbo poslal osred-nji vladi.

Mirovna konferenca.

Mirovni pogoji. LDU Amster-dam, 7. maja. (DKU) »Telegraf« javlja iz Londona z dne 6. maja: »Times« bo do jutri v približno desetih stolpih objavile najvažnejše mirovne pogoje, ki jih bodo stavili nemškimi delegatom. Najvažnejše določbe so: Nemške bojne sile na kopnem se morajo dva tnešeca po podpisu mirovne pogodbe skriti na ne več kot 70.000 mož pehote in 30.000 mož konjenice. Število častnikov ne sme znašati več kot 4000. Vojaška služ-ba sme biti samo prostovoljna. Tudi ob-orožitve se morajo kar najbolj omejiti. Vse utrdbе 50 milj vzhodno od Rena se porušijo. Nemške bojne sile na morju ne smejo imeti dva meseca po podpisu mirovne pogodbe nobenih podmornic. Imele bodo samo šest bojnih ladij, šest lahkih križark, 12 torpednih lovcv in 12 torpedovcev. Vse druge vojne ladje se morajo staviti v rezervo ali pregradi-ti v trgovske ladje. Skupna posadka vseh vojnih ladij ne sme presegati 15.000 mož, med temi 1500 častnikov. Vse vo-jaske in pomorske naprave na Helgo-landu se morajo porušiti. Kielski pre-kop mora biti trgovskim ladjam vseh držav, ki žive z Nemčijo v miru, odprt in sicer na podlagi popolne enakopravnosti. Dovoljuje se Nemčiji, imeti do 1. oktobra 100 pomorskih letal za iska-nje min. Po tem datumu ne sme Nem-čija imeti nobenih vojaških ali pomor-skih zračnih bojnih sil. Aliiranci dolže bivšega cesarja kršitve mednarodne morale in svetosti porodb. ne pa pre-stopka proti kazenskemu zakonu. Po-stavili bodo posebno sodišče, ki bo so-dilo bivšega nemškega cesarja. Osebe, ki so zakrile kršitev vojnih zakonov ali vojnih običajev, se bodo postavile pred interalirano sodišče. Do popolne neotvrtve zahtev alifrancev, mora Nemčija plačati eno milijardo funtov šterlinov. Nadalje mora Nemčija pla-čati odškodnino za vsako škodo, ki so jo trpele civilne osebe alifiranih držav ali njihovih imetie. Alifacija - Lorena se mora vrniti Franciji, ki dobi tudi pre-mogovno kotlino v Saarski dolini. Saar-sko okrožje bo upravljala petčlanska komisija, ki jo imenuje zveza narodov.

Po 15. letih bo prebivalstvo odločilo, ali naj mu vlada zveza narodov, ali Francija, ali Nemčija. Če se bo prebi-valstvo odločilo za Nemčijo, mora Nemčija kupiti od Francije premo-govnike po ceni, ki se bo še določila. Poljska dobi koridor do Gdanskega. Gdan-sko ostane svobodno mesto. V Siazviku se bo izvršilo ljudsko glasovanje. Od Nemčije se zahteva, da se v korist pe-tih alifiranih ter asociiranih sil odreče vsem pravicam glede svojih prekmor-skih posestev. Večino teh posestev bo po mandatu zveze narodov upravljala ena velikih kolonialnih sil. Nemčija se odreče vsem pravicam in privilegijem, ki izvirajo iz algezijske pogodbe iz leta 1906 in iz francosko - nemških pogodb iz let 1900 in 1911. Vsi dgo-vori med Nemčijo in državo šerifa se razveljavijo. Petnaest nemških kabljev se da vladam alifiranih in asociiranih držav na razpolaganje.

Sestanek. LDU Lyon, 6. maja. (Brezzično.) Predsednik Wilson, Lloyd George in Clemenceau so se danes do-poldne sešli v hotelu, kjer stanuje Wilson.

Nadomestek. LDU Pariz, 6. ma-ja. (Brezzično.) Po »Matin« je o italijanskih stvarih jako dobro poučen, bodo Luzzatti, Commandini in Bisso-lati nadomeščali Salandro, Barzilaia in Raggia.

Formalnosti.

LDU, Pariz, 6. maja. (Dunajski kor. urad.) »Agence Havas« javlja: Pooblastila italijanske mirovne dele-gacije so bila danes izročena nemškim pooblaščencom.

Priprave za izročitev mirovne pogodbe.

LDU, Berlin, 7. maja. (Dun. kor. urad.) WU javlja iz Versailles: O pripravah za izročitev mirovne pogod-be poroča francosko časopisje nastop-ne podrobnosti: Clemenceau, Wilson in Lloyd George so včeraj v Versaillesu osebno odredili, da se v dvorano po-stavi velika miza v obliki podkve. Na gornjem koncu bodo sedeli Clemen-ceau in Lloyd George na desni, Wil-son na levi strani. Na desni vzdolžni strani bodo sedeli francoski zastopnik in maršal Foch, dalje zastopniki Ang-lije, Italije, Belgije, Brazilije, Portu-galske in Srbije, na levi vzdolžni stra-ni pa zastopniki Amerike, Japonske, Romunije, Poljske, Čehoslovaške in angleških dominijev. Slovesnost sama bo glasom »Echo de Paris« precej kratka. Točno ob treh morajo biti zastop-niki alifirancev na svojih mestih. Nato bo polkovnik Henry uvedel nemške po-oblaščenke. Clemenceau bo kot pred-sednik konference osebno izročil mi-rovni spis nemškimi odposlancem. Po-prej pa bo Clemenceau v imenu alifirancev in asociirancev imel nagovor, ki bo trajal približno 10 minut: njegovo vsebino bodo v nasprotju z diplomatskimi običaji že prej naznanili grofu Brockdorff - Rantzau-u; ni še znano, bo-li grof Brockdorff - Rantzau odgo-voril. »Echo de Paris« piše, da dobijo Nemci 14dnevni rok, da predložijo pi-smene pripombe, tako da se more pri-čakovati nemški odgovor pred 22. ma-jem. Nemcev ne bodo ovirali, ako bodo hoteli poslati posebne sle v Berlin, da ondi proučijo pogodbo. Pričakovati je, da se bo mir podpisal 3. ali 5. junija.

Smernice za delegacijo. LDU Du-naj, 7. maja. (CTU) Odsek narodne skupščine je danes ugotovil smernice za nemško - avstrijsko mirovno de-legacijo ter naprosil predsednika Seitz-a, da stopi kot vodja na čelo te dele-gacije.

Wilson ostane trden.

LDU, Berlin, 7. maja. (Dun. kor. urad.) »Vossische Zeitung« javlja iz Zeneve: Kakor poroča pariški »Nou York Herald«, je predsednik Wilson sprejel v soboto v Parizu italijanskega poslanika v Washingtonu. Wilson je izjavil poslaniku, da mu nikakor ni mogoče spremeniti svojega stališča v jadranskem vprašanju, ki ga je objavil v svoji spomenici od 24. aprila.

SOKOL V ŠISKI upri-zori v soboto, dne 10. maja in v nedeljo, dne 11. maja Ganglovo štiridejansko dra-mo »Sin« v telovadnici šišenske šole. Pričetek ob-krat točno ob 20. Pred-prodaja vstopnic v petek in soboto pri bratu Simončiču, trgovcu v Spod. Šiški, in na dan pred-stave ob 1/20. pri večerni blagajni.

Pri igri sodeluje godba sokolskega izobraževalnega odseka.

Sokol v Št. Vidu nad Ljubljano je priredil pretečno nedeljo skupno z bratakim društvom iz Štike svoj prvi pomladanski izlet v Medvode-Tacen. — Somišljenice! Vzorni nastop naših Sokolov nas je prepričal, da imamo oporo, na katero se lahko smelo zanesemo v delu za napredek našega naroda in procvit gorenjsko-posavske ravani. Naj se spolni tokrat naša, že dolgo negova-na želja: Vzdrnamo se; zavedajmo se nove dobe in vzvišenih dolžnosti naših; tekmuje v tem, da pripelje vsaka se-stra seboj prijateljice sokolke miali na ustanovni sestanek ženskega telo-vadnega krožka Sokola v Št. Vidu, ki se vrši v nedeljo, 11. majnika ob 6. zvečer v posebni sobi pri Cirmanu. Naj bi našlo naše sestrsko vabilo pri vseh zavednih dekletih krepak odmevi! Na zdar! — Sklicateljice.

Iz 93. in 94. seje deželne vlade za Slovenijo

s dne 3. in 5. maja 1919.

Koroški dogodki. Vprašanje poverjenika za socialno skrb o varstvu, poteku in odgovornosti za koroške dogodke, se pojavi v posebnih objavah v dnevnem časopisu.

Shodi 1. maja. Na interpelacijo poverjenika za socialno skrb zaradi nadziranja govnarstva po uradnih organih s strani nekaterih okrajnih glavarstev, nasproti sedaj veljavni naredbi o prirejanju shodov, odgovarja poverjenik za notranje zadeve, da se kršenje postavnih določb ni odredilo. Krivice se primerno pouči in ukrene, kar se dožene za potrebno v svrhu ugoditve upravičenim kritiki.

Imenovanja. Za referenta za obrtno šolstvo se imenuje začasno ravnatelj državne obrtne šole Ivan Šubio, za trgovsko šolstvo pa ravnatelj slovenske trgovske šole Josip Gogala.

Za nadzornika obrtnih nadaljevalnih šol se imenujeta prof. inž. Jaroslav Förster in prof. inž. Viktor Turnšek. Nadzornik v p. Franc Žužek se sprejme v državno službo. Za provizorice državne živinodravniške v X. činovnem razredu se imenujejo veterinarski asistenti: dr. Franc Zavrnik v Ptuj, Jozef Šerbec v Ormožu, Franc Voble v Konjicah, Franc Lobnik v Mariboru in Peter Rihtarič v Šoštanj. Strokovnemu učitelju na slovenski trgovski šoli v Trstu Francu Marinčeku se začasno poveri vodstvo trgovske šole v Celju. Kancelist pri višjem šolskem svetu Nikolaj Obradović se imenuje za oficijala. Pletarski delovodja Ignacij Bršič se imenuje učiteljem v X. činovnem razredu. Bandažist in protezni mojster Ludvik Baraga v Ljubljani se imenuje za stalnega vodjo državne protezne delavnice.

Utihovaljenje italijanskega blaga. Podpredsednik informira deželno vladu o uvozu italijanskega blaga v Slovenijo, zlasti v Ljubljano, in o tozadevnih kupcih ljubljanskih manufakturstov in Gospodarske zveze.

Proteze za invalide. Državna popravilnica protez se podredi upravi in nadzorstvu poverjenika za socialno skrb.

Za sirote in otroke delavcev. Mladinskemu oddelku poverjenika za socialno skrb se dovoli kredit za oddajo otroških oblek za sirote in otroke onih delavcev, ki niso dobili nabavnega prispevka.

Podpore dijakom - beguncem. Za podpore dijakom - beguncem, ki so prišli iz nadaljevalnih svojih študij v tujini in ki ne prejema več begunske podpore, se dovoli enkratni večji kredit.

Podpore ljudsko - šolskemu učitelstvu. Dovolj se kredit za izredne podpore ljudsko - šolskega učitelstva v letu 1919.

Založba šolskih knjig. V Ljubljani se ustanovi zaloga šolskih knjig. Vodstvo se poveri prof. dr. Ivanu Arnežcu. Pouk francosčine. Za pouk v francoski konverzaciji na srednjih šolah in na liceju v Ljubljani se dovoli prispevek za leto 1919.

Strokovni kurzi. Za učitelje obrtno - trgovskih predmetov na obrtni šoli v Ljubljani se vpeljejo strokovni kurzi.

Trgovske šole. Sprejme se načrt naredbe o sestavi izpraševalne komisije za učiteljske kandidate na dvorazrednih trgovskih šolah.

Cene premoga. Cene premoga v premovalnikih Zabukovca in Velenja se zvišajo s 1. majem t. l. nastopno: Zabukovca: kosovec od 10 K na 15 K 80 v, kockovnik od 9 K 60 na 15 K, orehovec od 9 K 10 na 13 K 80 v, zdrob od 8 K na 12 K za 100 kg; Velenja: kosovec, kockovnik in orehovec od 5 K 50 v na 9 K, lignit od 6 K 50 v na 9 K 50 v, zdrob od 8 K na 12 K za 100 kg, cena zdroba ostane 3 K kot dosedaj.

Bejsko jezero. Prometno društvo na Bledu hoče popraviti 7 pristanišč na raznih mestih ob jezeru. Približni proračun za ta dela znaša okroglo 10.500 K. Dovolj se 20% prispevek do najvišjega zneska 2000 K, ki se izplača po dovršenem delu, po predložitvi proračuna ter po uradnem pregledu del.

Rogaška Slatina. Delavcem zdravilišča Rogaska Slatina se zvišuje mezda na 50%. Hotel in restavracija »Solncec« v Rogški Slatini se odda za letošnje sezonsko dobo v najem goriških beguncema Ivanu in Mariji Gleščič sedaj v Gornjem Gradu. Kokoschneggov paviljon v Rogški Slatini se odkupi za znesek 12.180 K.

Tarifi južne železnice. Z ozirom na 200% zvišanje tarifov se zavzame deželna vlada pri osrednji vladi, da zvišanje v nobenem slučaju ne bo presegalo vsaj izmere povzika, ki velja pri isti železnici v Nemški Avstriji.

Les iz versko - zakladnih gozdov. V gospodarskem okolišju Bled se je oddalo na podlagi razpisane ponudbe 20.000 m³ lesa kot najboljšemu ponudniku, lesnemu društvu »Sava«.

Gozdna železnica Črnomelj - Veliko Bukovje se proda z vsem še posebej podrobno navedenim inventarjem

vitevili les in drva »Dionizijem« drva za industrijo drva v Zagreb. Obkrova plečovina. Stalna ometa na otokovo ploščino, katero izdelajo cikarna v Celju, se nastavi s 1. majem t. l. na naravnih od 50 do 100 K na 400 krom, od 10 do 40 K na 500 K in pod 10 K na 510 K mesto sedanjih 300 K. Podražanje volje tudi za pridržana marčna naročila.

Kmetijske šole. Ker se ima delati razliko med službenimi in naravnimi stanovanji tudi na kmetijskih šolah, se sklene, v svrhu pravilne regulacije plač, da se mesta učiteljskih na teh zavodih sistemizirajo s stanovanjem in sicer: 1. s službenim stanovanjem: mesto ravnatelja, mesto učitelja - prefekta, mesta vseh poduradnikov in služabnikov. 2. Z naravnimi stanovanji: mesta vseh drugih strokovnih učiteljev, ako so v zavodu taka stanovanja na razpolago.

Sprejme se načrt naredbe, s katero se izpopolnjuje naredba z dne 14. februarja 1919 št. 361 Ur. l. o začasni ureditvi službenih prejemkov in pokojnin učiteljev in učiteljic na javnih ljudskih in meščanskih šolah, zavodih za gluhošlepe in za slepce ter na otroških vrtcih, nadalje o začasni ureditvi preiskrbin učiteljskih vdov in sirot na omejenju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Dnevne vesti.

Vojaskemu vpoklicu se je večeraj odzvalo veliko število obvezancev, dasi je povsodi na delu mnogo sumljivih elementov, ki ljudi skušajo pregovoriti, da bi se ne pokorili pozivu. Kolikor smo poučeni, so to elementi, ki pravijo o sebi, da pripadajo socialnodemokratski stranki. Ako so ti živili res somišljeniki socialnodemokratske stranke, potem je strankina dolžnost, da napravi takoj konec njihovega rovarjenja, ker pač ne gre, da bi bila stranka na vladi, istočasno pa bi njeni pristaši smeli nastopati proti navedbam iste vlade same. Kakor nam javljajo s Štajerskega, se tamkaj odzivajo vpoklicu skoro brez izjeme vsi, zlasti v celjskem okraju. Zato zaslužio javno pohvalo, to tem bolj, ker se je tudi celjski polk boril na Koroškem z brezprimernim junaštvom. Nadejamo se, da tudi naši kranjski fantje ne bodo hoteli zaostati za svojimi štajerskimi brati. Pozivamo vse dobromisleče naše ljudi, naj poučijo svoje vpoklicance in naj uplijeva nanje, da se ne bodo dali zapeljati od volkov, ki hodijo okrog njih v ovčjih oblekah.

Naši Nemci se bore proti nam! V nemških vrstah na Koroškem se bori proti nam, kakor je splošno znano, precejšnje število naših Kočevcev in spodnještajerskih nemških kmetov. Pretekli teden so pripeljali v Celje 200 vjetnikov s koroške fronte, med temi je bilo 11 Celjanov. Ako bi se mi ravnali po načelu šilo za ognjilo, bi morali s temi Celjani napraviti kratak proces in jih obsiti na prvo drevo, tako kakor so delali svoječasno Avstrijci s češko-slovaškimi in našimi legionarji, toda mi Jugoslavlani smo ljudje, ne zverji, za to ne bomo vračali Nemcem tako, kakor so oni nam posojevali, vendar pa moramo zahtevati, da se celjske Nemce, ki so nastopili proti nam z orožjem, primerno kaznuje v soglasju z našim človekoljubnim naziranjem, dasi tega pravzaprav ne zaslužio, ker so tudi oni skrivni bestialnih zločinov, ki so jih koroške tolpe zagrešile na naših vojaki in na slovenskem koroškem prebivalstvu.

Čiščenje. Višji šolski svet je odpuštil iz šolske službe na javnih ljudskih in meščanskih šolah v omejenju deželne vlade v Ljubljani: 1. Antona Kerna ravnatelja; 2. Ano Kaschowitz, strokovno učiteljico; 3. Elzo Danko, strokovno učiteljico; 4. Amalijo Heiss, strokovno učiteljico; 5. Viljemino Strukl, učiteljico ročnih del, vse na dekliški meščanski šoli v Ptuj; 6. Marijo pl. Strobach, učiteljico; 7. Amalijo Danko, učiteljico; 8. Marijo Pichler, učiteljico; 9. Erno pl. Elsner, učiteljico; 10. Freyo Suter, namestno učiteljico; 11. Heleno Dermout, namestno učiteljico, vse na dekliški ljudski šoli v Ptuj; 12. Ivana Wolfa, ravnatelja; 13. Franca Mühlbauerja, učitelja; 14. Karla Krambergerja, učitelja; 15. Gabrijele Wresnig, namestno učiteljico; 16. Martino Pristernig, namestno učiteljico; 17. Zofijo Lassbacher, namestno učiteljico; 18. Ido Hörl, namestno učiteljico; 19. Marjeto Kainz, namestno učiteljico, vsi na deški ljudski šoli v Ptuj; 20. Rikarda Wolfa, učitelja na deški ljudski šoli v Ptuj, pridelnega deški meščanski šoli v Mariboru.

Nova slovenska notarska pisarna v Mariboru. Notarskim namestnikom odsvoljenega dr. E. Wiesenthalja je imenovalo okrajno sodišče celjsko (št. Prede 620/18/19) notarskega kandidata Franjo Krišperja. — Čestitamo!

Dr. Ljudevit Pivko se je predvečerajšnjim vrnil v Maribor. Profesor dr. Pivko je bil v italijanskem vjetništvu, kjer je mnogo storil za našo narodno stvar. Znano je, da so mu Avstrijci očitali, da je utekel iz avstrijske vojske, in da so raditeja kruto preganjali njegovo rodbino, Nemci so svoječasno v

žili v avstrijskem parlamentu celo imenovanje radi dr. Pivka, kjer so ga obdelali vsehdeset. Prvo izda o ovojnih doživljajih posebnost knjigo. Iz Maribora se vrne v Črno goro k svoji jugoslovanski lasti.

Pogreb gajpe dr. Oračinove. Včeraj so položili k večnemu počitku Evgenijo dr. Oračinovo. Vdeležba pri pogrebu je bila izredno velika. Zastopana so bila mladost vsa ljubljanska narodna društva. Pred hišo na Zelenem hribu je zapelo pevsko društvo »Slavica« v srce segajočo žalostnino. Za krsto so stopali ožji pokojniški sorodniki in nepregledna vrsta šaljucih. Zlasti številno so bili zastopani Sokoli, dr. Oračinovi stanovski tovariši zdravniki in narodno ženstvo. Med odličniki smo opazili župana dr. Ivana Tavčarja, polkovnika J. Vukasovića, polkovnika D. Popovića. Tudi udeležba od zunaj je bila izredno velika. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin!

Gledališke pisarne. Radi naglo bolezn gosposdične Skalske odpade napovedana opereta »Madam Favart«. Namesto tega vprižori se v četrtek 8. maja ob 8 uri zvečer opera »Bohemec« abonma B 3/42. V vlogi Schaunard nastopi kot gost član osješkega narodnega gledališča gospod Jurij Trebuhovič, kakor tudi v soboto 10. maja v opereti »Mamzell Nitouche« izven abonma v vlogi poročnika Schampatreau. Vlogo obojele Skalske »Denize de Flavigny« bode pela gosposdična Rezika Thalerjeva.

Podaljšanje benecina na Gradu. V shrambi smodnika na Gradu je imela mestna občina spravljanih 16 sodov benecina. Iz doslej je neznanega vzroka se je danes ponovi benecina vnel in eksploziviral. Prva eksplozija se je prigodila ob 2. zadnja pa ob 3. Objekti je malodane razsedel. Vse kaže na to, da se benecina vnel sam, saj je to skoro izključeno, marveč da je eksplozijo povzročila zločinska roka. Zdi se, da imamo v Ljubljani vse polno zločincev, ki delajo z vsemi sredstvi na to, da bi nastale i pri nas slične razmere, kakor v Rusiji in na Madžarskem. Zato smo mnenja, da je že vendar skrajni čas, da se nastopi z železno pestjo proti vsem domačim in tujim sumljivim elementom, ki se potikajo po našem mestu.

Vseničiška komisija ima svojo XIII. redno sejo v soboto, dne 10. t. m. ob 17. v deželni palači, Bleiweislova cesta 10/II.

Razpis. Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani razpisuje dve službi sekundarijev na obči javni bolnišnici v Mariboru. S službo sekundarija so zvezani sledeči prejemki: letni adjutim 1400 K, prosto stanovanje in hrana I. razreda v zavodu, pravico do pet letnice po 200 K in izjemna draginska doklada letnih 600 K. Služba je provizorična in velja obojestranska trimesečna odpoved. Pravilno kolekovane prošnje, ki jim je priložiti krstni in domovinski list, diplom doktorja vsega zdravilstva in eventualno dokazilo o dosedanjem službovanju, vlagati je do 20. maja 1919 pri zdravstvenem oddelku deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Poljsko poslanstvo v Beogradu. V vodstvu poljskega poslanstva v naši državi se je izvršila izprememba; namesto dr. Schmidta, ki je bil doslej na čelu poslanstva, je postal poslanik dr. Stefanski.

Tuji knezi je eksotična, pravno-naravna drama s predigro v 4 delih, ki se je večeraj prvič predvajala v Kino Idealu ter napravila na občinstvo kar najglobejši vtis. »Nikdar ne more postati moja hči soproga črnokozec, tako pravi bogati posestnik plantaž knežič, katerega je povabil v Evropo, da si ogleda njegovo bogastvo. A temu je vse tuje in mrzlo razen njegove hčere, ki si jo tudi pridobi. Razvije se vesled te prepovedi za oba zaljubljenca pretresljiva tragedija, v slikah tem učinkovitejša, ker igra glavno vlogo eden najznamenitijh nemških igralcev — Pavel Wegener, obenem avtor filma — z neprekosljivo realitiko, nič ne ostaja za njim njegova partnerica Lida Salzmanova. Poleg tega še barveni naravni posnetek: »Na sladkornih plantažah«. Ta spored traja po dve uri, ob 4, 6, in 8 zvečer ter ni za mladino. Igra se še danes in jutri v petek. Kino Ideal.

Kultura.

Spored koncerta »Glasbene Matice« 9 in 10. maja obezda točke: 1. »Vodnik povec in pevec vodnik«. Govori g. dr. Ivan Lah. 2. Anton Askerc. »Napoleonov večer« v Ljubljani. Deklamuje učence Bergant. 3. Anton Foerster: Venec Vodnikov in na njegova složenih pesmi. Med njimi so Vodnikove pesmi: Zadovoljni Krajci, Brambovska dobra volja. Moj spomin. Dramilo mojih rojakov, in Ilirija oživljena! 4. II. del koncerta obezda skladbe: — Anton Lajovic: a) Oveti, oveti rožica. b) Pesem o tkalci, c) Anton Dvořák: Arija iz opere »Rusalka«. Poje gđ. Jelica Sadar. 5. a) Anlin: Viječinski koncert št. 3. I. stavek. b)

Zaravski: Masurka. Na gosti svira gđ. Stanislava Hajek. 6. Oskovskij: a) Kder hrepeni kot jas. b) Zakaj? c) Anton Lajovic: Bujači vetri v polju. Poje gđ. Jelica Sadar. 7. a) Mokranjac: Srbske narodne pesmi. II. rukovet. Ousebo nebo svadama. — Smilij Smiljane pokraj vode smilije brala. — Je sam li ti, jelane, govorila, divna Jelo. — Maro resavkinjo. — U Budimu gradu šudno čudo kažu. — b) Mokranjac: Srbske narodne pesmi iz Stare Srbije in Makedonije: More isvor voda izvirala. — Ajde, koj ti kupi kulanče to. — Što li mi je, mila le majko? — Poseja de do golemata njiva. — Varaj, Danke, gldava devojko! c) Dr. Gojmir Krek: Tam na vrtni gredi. 8) Emil Adamič: Mlad junak po vasi jezdi. — Iz bosanskega perivoja Golarja. — Poje pevski zbor »Glasbene Matice«. — Začetek koncerta ob polosami uri.

Gospodarstvo.

Podaljšanje rok. LDU Beograd, 7. maja. Finančni minister je podaljšal rok za podpisovanje 40dostotnega državnega posojila do 20. maja 1919.

Pivovarno v Lescah je kupil g. Mirko Korenčan ml. z Vrhnike za 95.000 kron.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V večerajšnjem poročilu o zadnjem običnem zboru je izostalo pomočnika, da je bil izvoljen in nadzorstvo banke tudi za leto 1919. gosp. Avgust Jenko v Ljubljani.

Dovolitve za nakup živil. V smislu t. u. okrožnice z dne 9. aprila 1919, št. 4647 se objavlja, da je kr. ministarstvo za prehrano in obnovo dežel izdalo naslednje dovolitve za nakupovanje živil: Mestnemu mlinu v Celju za Celje 100 vagonov pšenice iz Osjeka, Dragotinu Seliskarju na Vrhniki za običnske aprovizacije Vrhnika, Borovnica, Preserje, Horjul, St. Jošt in Polhov gradec 15 vagonov pšenice in 10 vagonov koruze; okrajnemu glavarstvu v Brežicah 15 vagonov pšenice, 4 vagone ječmena, 16 vagonov koruze in en vagon ovsa. Tvrđki Andrej Šarabon v Ljubljani 22 vagonov pšenice, 10 vagonov koruze, 2 vagona otrobov, 14 vagona moke in 3 vagone sliv iz Srema. Električni tok za industrijska podjetja itd. v Ljubljani in okolici. Pričakovati je, da bodo v doglednem času na razpolago v Ljubljani in okolici poljubne množine električnega toka, katerega bo mogoče oddajati po razmeroma nizkih cenah, Ljubljanski konsumni okoliš bo zelo velik ter bo najbrže obsegal vse večje kraje ljubljanskega okrajnega glavarstva. Za izmero daljnovodov in drugih električnih naprav je treba ugotoviti sedanjo potrebo in bodoči konsum električnega toka v Ljubljani in okolici. V to svrhu se vabijo zlasti industrijalci, obrtniki in druga podjetja, da tekem 8 dni pisмено prijavijo ravnateljstvu mestne elektrarne ljubljanske, koliko konjskih sil in koliko razsvetljave bi rabili tekem prvih par let ter koliko po preteku kakih 5 let.

Najnovejša poročila.

(Naša izvirna poročila.)

ROKO V ROKO Z LAHI.

Lucern, 7. maja. Nemška propaganda razširja lažniva tendenčna poročila, da je Wilson popustil in se udal vsem laškim zahtevam. — V nemškem propagandnem organu »Berner Tagbl.« piše anonimni nemški diplomat, naj Italija misli v svoji bodoči politiki na spozrazum z Nemčijo in Nemško Avstrijo, ker bo v njih našla oporo proti Franciji v Sredozemskem morju in proti Jugoslaviji ob Jadranu.

POLEMIKA.

Lucern, 7. maja. »Les Genevois« objavlja uvodnik za Jugoslovane proti Hieronovemu članku v »Epoci«, ki smo ga objavili pred nekaj dnevi.

PARIZ. — NOVI LAŠKI PROGRAM.

— KAJ BO Z REKO?

Lucern, 7. maja. Laški delegati so danes zjutraj dospeli v Pariz. Casopisje jih pozdravlja z velikim veseljem. »Matin« pravi, da imata največje zasluge na tem Barrere (francoski poslanik v Rimu) in Nelson Page (ameriški poslanik v Rimu). Glede Reke pravi list, da so Lahi pripravljeni priznati Reko kot mednarodno in da zahtevajo v Dalmaciji samo še Zadar in Sibenik kot mandatari zveze narodov (seveda tudi otoke povsem za sebe). »Matin« pravi, da ni več daleč od novega laškega programa do Wilsona. Lahi bodo popustili tudi glede tega ostanka. »Temps« objavlja članek »Srečni povratek« in čestita Orlandu ter pravi, da bi se pred četrtkom ne moglo dospeti do sporazuma, če bi bil Orland ostal v Rimu.

Zavezniki pa nikakor ne bili smatrali za nedovoljeno, da bi takta mirovne pogodbe ne bili priobčili nemški delegaciji vključ Orlandovi odtodnosti. Italija torej ni imela nobene izbire, marveč se je morala udati ali popolnoma izostati. — Po še nepotrtjenih zadnjih poročilih se je zopet setala četvorica mesto Trojice in se je danes posvetovala o luki, ki naj bi jo dobila Jugoslavija mesto Reke, Reka pa razven tega bila Jugoslavija odprta in bi se nikakor ne spojila z Italijo.

OGRSKI DELEGATI. — LAHI V PARIZU.

Lucern, 7. maja. Prihod ogrskih razlogov potreba, da se demarkacijska lina nova ogrska vlada, ki bo svoje delegate poslala. — Laški delegati so sinoči predložili svoja pooblastila nemškim.

VPRAŠANJE REKE IN KONFERENCE.

Lucern, 7. maja. Danes se izvedo novi details o že javljenem kompromisu, kakor ga javljata New Europe in Temps. Težave so še o modalitetah glede avtonomije Reke in v koliko naj pripade Jugoslaviji. Da bo vprašanje kmalu rešeno, je jasno iz tega, da bode v sredo dopoldne (t. i. danes) mirovna pogodba predložena Nemcem, pri čemur se bodo Lahi udeležili. Po Rimu se širijo optimistične vesti, Lahi popuščajo. Italijanski časopisje ne sme več pisati hujskajoče. Odpovedan je tudi D' Annunzijeve govor v Rimu in aranžirani, majniški čudež. Laško časopisje ne sme javiti ničesar o vsebini kompromisa. Dalmacija nam je popolnoma gotova, Reka bo najbrže na katerikoli način avtonomna, pri čemur ne bo Jugoslavija popolnoma v stran potisnjena. Pač pa se vidi, da hite sedaj Nemci Lahom na pomoč. Bilow objavlja v »Giornale d' Italia« izjavo, da je italijanska udeležba odločila zmago in da tudi on potrjuje, da so Reka, Split, Zadar in celo južna Tirolska popolnoma laški kraji! Tudi to je majski čudež mesto D' Annunzijevega. (V zvezi z vsem tem je intervencija Segrejeva na Dunaju, ker bi Lahom bilo diplomatski neprijetno, če bi Nemci napredovali preko štajerske meje.) Štrajk na laških sekundarnih železnica se nadaljuje.

UVOZ.

Beograd, 8. maja. Vlada je dovolila prost uvoz za industrijo potrebnega mineralnega olja vseh kakovosti izvzemši petrolej, ki je monopoliziran.

REAKTIVIRANJE.

Beograd, 8. maja. Poštni minister je izdal naredbo, da se reaktivirajo vpokojeni postni in brzojavni uradniki, ako niso bili upokojeni vsled kakšnega prestopka v službi.

Aprovizacija.

† Prodaja moke za kuhno, oziroma pecivo. Na vsako B - izkaznico za moko se dobi po 1 kg bele moke št. 0, ki stane 4 K 66 vin.

† Kruh na izkaznico št. 6 se dobi v pekarni gosp. Žužka, Sv. Florijana ulica, in sicer od nedelje, dne 11. maja dalje, ker je gosp. Zalaznik opustil peko aprovizacijskega kruha.

† Meso na rdečo izkaznico B bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 9. maja in v soboto, dne 10. maja v cerkvi sv. Jožeta. Določen je ta - le red: V petek, dne 9. maja dopoldne od 1. do 2. št. 1—170, od pol 2. do 2. št. 171—340, od 2. do pol 3. št. 341 do 510, od pol 3. do 3. št. 511—680, od 3. do pol 4. št. 681—850, od pol 4. do 4. št. 851—1020, od 4. do pol 5. št. 1021 do 1190, od pol 5. do 5. št. 1191—1360, od 5. do pol 6. št. 1361—1530. — V soboto, dne 10. maja dopoldne od 7. do pol 8. št. 1531—1700, od pol 8. do 8. št. 1701—1870, od 8. do pol 9. št. 1871 do 2040, od pol 9. do 9. št. 2041—2210, od 9. do pol 10. št. 2211—2380, od pol 10. do 10. št. 2381—2550, od 10. do pol 11. št. 2551—2720, od pol 11. do 11. št. 2721 do konca. Stranka dobi za vsako osebo po 15 dkg. pripraviti je drobiž. Strankam se je držati strogo predpisane reda.

† Ameriški špeli za III. okraj dobe stranke iz Mühlensnovega skladišča na Dunajski cesti na odrezek št. 1 sladkornih izkaznic za mesec maj po naslednjem redu: V petek, dne 9. maja pridejo na vrsto stranke s sladkornimi izkaznicami št. 37 (Leskovec), št. 38 (Steiner) dopoldne od 8. do 9. št. 39 (Pock), št. 40 (Soklič), št. 41 (Škrjanc) od 9. do 10. Vsaka oseba dobi pol kilograma špeha. Kilogram stane 18 kron. Strankam se je točno ravnati predpisane reda.

† Ameriški špeli za IV. okraj dobe stranke iz Mühlensnovega skladišča na Dunajski cesti na odrezek št. 1 sladkornih izkaznic za mesec maj po naslednjem redu: V petek, dne 9. maja pridejo na vrsto stranke s sladkornimi izkaznicami št. 42 (Meinl) dopoldne od 10. do 11. št. 43 (Stacul) dopoldne od pol 2. do pol 3. št. 44 (Elbert) od pol 3. do pol 4. št. 45 (Tavčar), št. 46 (Premk) od pol 4. do pol 6. Vsaka oseba dobi pol kilograma špeha. Kilogram stane 18 kron. Strankam se je točno ravnati predpisane reda.

† Kis za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo kis v petek, dne 9. maja na krompirjeve izkaznice pri Mühlensnu na Dunajski cesti. Določa se ta - le red: dopoldne od 8. do 9. št. 1—180, od 9. do 10. št. 191—360, od 10. do 11. št. 361—540; popoldne od 2. do 3. št. 541 do 720, od 3. do 4. št. 721—900, od 4. do 5. št. 901 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol litra kisa. Liter kisa stane 2 K 20 vin. Pripravite drobiž.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnik in tisk »Narodna Gledališna«.

Dva slikarska pomočnika sprejme ta-
koj Trnava 4894

Bojla kuharica se sprejme takoj
pri Albinu Orehu, Rim-
ska cesta 2. 4928

12 letnih prašnikov, 17 tednov starih,
izve se: Koranova ulica št. 12, (Trnava)
Ljubljana. 4899

Stanovanje s hrano isče gospodična.
Ponudbe pod
"Maturantka 4912" na uprav. Slovenske-
ga Naroda. 4912

Restavracija v Narodnem domu v
Celju se odda v najem.
Ponudbe pod
"Maturantka 4912" na uprav. Slovenske-
ga Naroda. 4912

Proda se dobro ohranjen Remington
pisalni stroj, najnovejši mo-
del. Turjaški trg št. 4, II. nadst.
od 4.—5. pop. 4893

Stenografijo, izurjeno v slovenski in
nemški stenografiji ter
strojepisju, išče dr. Ivan Lovrenčič, od-
vetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8,
nasproti "Unioni". 4923

Vilo ali majhen gradič z vrtom ali
malim parkom v ljubljanski okolici kupim takoj.
N. N. Ponudbe pod šifro "Gradič 6"
na upravništvu našega lista. 4921

Sveža jajca v originalnih zabojih à
1440 komadov proda po
65 vinarjev 1 komad pri osebnem
prevzemanju ali plačilo naprej Em. Sup-
panz, Rogatec Sp. Stajersko. 3411

Učitelj za šivanje se sprejme takoj
več, Kolovška ul. št. 18. Iskatelj
se proda oprava za spalne sobe. 4895

Razne zdravilne knjige se prodajo
Naslov pove uprav. Slov. Nar. 4679

Pisali stroj, najboljši sestava, sasma
nov ili malo rabljen želi-
mo kupiti. Ponude tveči Schwartzel
drug, Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

Leče imata na razpolago večjih par-
tijah in v poštnih zavetih Jo-
seph & Gethold, Maribor, Stolni
trg št. 2. 4922

Proda se cela violina, popolnoma
ohranjena, v platneni vreči, za 120 K. Breg št. 4/III.
4925

Kleparski pomočnik, dobro izvežban,
in vatanos se takoj sprejmeta pri F. Gradšarju, Rimska
cesta 14. 4590

Razna moška in ženska obleka, čevlji
in dr. se proda. Ogledati vsak dan
dopolodne od 9 do 12 ure: Židovska
steza št. 2/1. nadst. 4850

Napredaj imam finega konja za težko
vožnjo, 7 let starega,
brejo težko kravo, telico leto staro in
brejo svinjo, težko do 130 kg. Anton
Jakomini, posestnik v Kočevju. 4769

Lepo bukovo oglice 2 ali več vagonov,
kupec mora saj po-
lovico vreč dostaviti. dobavlja trdka
A. Kušan, Ljubljana, Karlovska cesta 15.
4428

Dva lovski pomočnika se sprejmejo
pri Ivanu Ur-
bančiču, Abadjeva cesta 18. 4903

Se razbija in nove, kakor tudi
lesene obrobe od 2—3 1/2 m kupi
tovarna barv v Doku pri Ljubljani.
4885

Gospodarska zveza v Ljubljani je rav-
no razbija in nove, kakor tudi
lesene obrobe od 2—3 1/2 m kupi
tovarna barv v Doku pri Ljubljani.
4885

Hotel, restavracija ali dobro idočo
gostilno, v večjem
mestu Jugoslavije želi vjeti v najem
strokovnjak. Pismene ponudbe na
uprav. Slov. Nar. pod "Narodno po-
dejte 4726". 4726

300 kg priskitega tržanega medu
se proda po 26 K za kg. — Pismena
vprašanja pod "MED" na snočno ek-
spedicijo AL. Matelič, Ljubljana, Kongresni
trg št. 3. 4842

Proda se nova gala-uniforma za
nad-
revidenta južne železnice in tudi več
civilne obleke (blago še predvojnno).
Ogleda se od 11—3 ure. Kje, pove
upr. Sl. Nar. 4929

Kontoristinja - strojeopiska, večša slo-
venska, hrvaška in nemška jezika se takoj
sprejme. — Ponudbe naj se prinese
osebno. — Albin Oreh, teh. pisarna,
Ljubljana, Rimska cesta 2. 4927

Večja partija cefirja za srajce, ko-
nine, modre in
črne, nogavic ženskih in moških se
poceni proda Tovarniška zaloga živalnih
strojev. Jost Petelin Ljubljana, Sv. Pe-
tra nasip 7. blizu franciškanskega mosta
za vodo. 4907

Išče se gospodinja k otrokom. gmo-
zna slovenska
in nemška jezika. Izurjena mora
biti v klavirju. Starost 26—38 let. Pla-
ča in vstop po dogovoru. Ponudbe s
sliko na J. Vreter. Vojak pri Celju.
4907

Dobro izurjena pisarniška moč
z dolgoletno prakso išče službe če
mogoče za takoj ali do 1. junija t. l.
Izvežbana je v vseh pisarniških opravi-
lih ter vodi knjigovodstvo. Kje, po-
ve uprav. Slov. Nar. 4902

Tržim kuharico, koja dobro kuhati
znanje, znače a uz to o-
bavlja i druge kućne poslove također i
sobaricu, dobro izvežbanu. Prednost
imaju dvije sestre. Plata i košta vrlo
dobra. Ponude sa označenom plaćem
treba što prije poslati na adresu Irena
Matić, supruga ekonoma, Osijek III. 4898

Razglas.

V nedeljo 11. t. m. pop. ob 2. uri po staremu
štetju se bo prodajalo v pivovarni v Lescah več ti-
soh kam. zidne in strojne opake in 20 m visok dim-
nik, zidan iz opake.

Sloviti zdravilni vrelci (kopališče)

Krapinske Toplice (Hrvatska)

zdravijo z zanesljivim uspehom vse
vrste reumatičnih afekcij mišic in člen-
kov, protin, vse živčne bolezni (ishias, nev-
rastenijo, nevralgijo, histerijo, bolečine v hrb-
tenici), dalje vse kronične bolezni na ledih in me-
hurju, zastrupljenje s kovinami in kožne bolezni. Pri
ženskih boleznih vplivajo dobrodejno na nervozne pojave v
klimakteriju, pri vnetjih maternice ter eksudatih. **Natančneje
informacije in prospekte daje zastoj ravateljstvo.**

Podjetje s solidno podlago in velike bodočnosti išče
tihega družabnika

Cenjene ponudbe pod znamko: "Kapital 300.000—" na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

! SVETLA !

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske
tovarnice.) Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS

JANKO POGACAR, ZAGREB, 1882
časno Ljubljana, Ilirska ulica št. 29.1.

Zahvala.

Za tolažeče sočutje, izkazano ob izgubi in pokopu našega ljub-
ljenega sina, oziroma brata, nečaka, bratranca, svaka in strica

Joško Freliha

na koroški fronti padlega borilca

se vsem najsrčneje zahvaljujemo. Posebno toplo zahvalo izrekamo
preč. gg. župniku P. Natlačenu, kaplanoma Fr. Sušniku in A. Ho-
stniku, katehetu Fr. Neubaueru, gg. Sokolom iz Mokronoga in St.
Rupertu za častno spremitvo, pevcem iz Mokronoga, St. Janja in
domačinom za srce segajoče žalostinke, g. ravnatelju Lunačku za
poslovitni nagrobni govor, vrlim domačim dekletom za pletenje
in nošnje vencev, prijateljem, znancom in vsem, ki so izkazali ne-
pozabnemu pokojniku poslednjo čast.

V St. Rupertu, dne 6. maja 1919.

4939 **Zalujoči ostali.**

+ AUGUST REPIČ

sodarski mojster in ppsestnik

dne 8. maja zjutraj po dolgi mučni bolezni previden s tolažit sv.
vere zatilnil za zavedno svoje oči.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v soboto ob 4. uri po-
poldne in hišo žalosti Kolovška ulica št. 18. na poko-
pališče k sv. Križu, kjer se položi v rodbinski grob k večnemu
počitku.

Slovesna zadušnica za pokojnika bo 12. maja ob 8. uri zjutraj
v trnovski župni cerkvi.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin, in molitev.

V Ljubljani, dne 8. maja 1919.

Marija Repič soproga, — Fani hčerka, — Franci sin — dr.
Alejdi šlehta zet.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom
smrti naše predobre matere, stare matere, tašče, sestre in tete,
gospe

Terezije Jurčec

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. gosp. mestnemu župniku in
oo. kapucnom za duhovna opravila, gosp. viš. okr. zdravniku
dr. Gallaschu za požrtvovalno zdravniško pomoč tekom bolezni,
dalje gospodu okr. glavarju, uradništvu, učiteljsvu meščanske in
ljudske šole, ostalim domačinom in prebivalstvu iz okolice ter sploh
vsem, ki so našo nepozabno pokojnico spremlili na njeni zadnji
poti.

Vsem in vsakemu posebe Bog plačaji!

KRŠKO, dne 7. maja 1918.

Zalujoči rodbine:
Jurčec, Sotelišek, Lebar.

KUPIM

vsakovrstno česlo. Ponudbe: Ljub-
ljana, poštni predal 101. 4916

VINO

Nudim staro in novo vino po zmernih
cenah. Ivan Ogrin, Laverca pri
Ljubljani. 4889

Vermut

vino, slivovko, rum, razna vina v so-
dih in fino belo in črno staro vino za
steklenice prodaja po ugodnih cenah
trdka Br. Novakovič, Ljubljana,
Mar. Terezije cesta 13. (Kolovška).
3686

Proda se kredenca, mala, slog ba-
lika, 4 stoli, divan. Navedeno se lahko
vidi v trgovini K. A. Kregar, ta. —
Sprejme gospodinja, učevala fran-
cosko in nemško eno deklico in fan-
tiča v starosti 5—6 let. Predstavi naj
se v dopoldanskih urah v trgovini K.
A. Kregar, Sv. Petra c. 21. Na zahtevo
bi imela opoldan in zvečer hrano v
hiši. 4901

Cenjenim damam,
tu in na deželi se priporoča za
delo. Izvršitev točna, cene časa
primerne. — Krojačica
Fani Miklič, Ljubljana,
Stari trg št. 1, III. nadst.
Sprejme se tudi — učevala —
iz mesta ali predmestja. 4900

VINO

Nudim staro in novo vino po zmernih
cenah. Ivan Ogrin, Laverca pri
Ljubljani. 4889

Vermut

vino, slivovko, rum, razna vina v so-
dih in fino belo in črno staro vino za
steklenice prodaja po ugodnih cenah
trdka Br. Novakovič, Ljubljana,
Mar. Terezije cesta 13. (Kolovška).
3686

Proda se kredenca, mala, slog ba-
lika, 4 stoli, divan. Navedeno se lahko
vidi v trgovini K. A. Kregar, ta. —
Sprejme gospodinja, učevala fran-
cosko in nemško eno deklico in fan-
tiča v starosti 5—6 let. Predstavi naj
se v dopoldanskih urah v trgovini K.
A. Kregar, Sv. Petra c. 21. Na zahtevo
bi imela opoldan in zvečer hrano v
hiši. 4901

Cenjenim damam,
tu in na deželi se priporoča za
delo. Izvršitev točna, cene časa
primerne. — Krojačica
Fani Miklič, Ljubljana,
Stari trg št. 1, III. nadst.
Sprejme se tudi — učevala —
iz mesta ali predmestja. 4900

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmočke hranilnice in posojil-
nice v št. Vidu nad Ljubljano.

reg. sod. z nosom. zavoso
na nedeljo, dne 18. maja 1919 ob
9. uri dep. v prostorih hranilnice.

SPORED:

- 1.) Čitanje zaptelnika zadnjega občne-
ga zbora.
- 2.) Poročilo načelnika.
- 3.) Poročilo nadzorstva.
- 4.) Odobritev rač. zaključka za 10
upravno leto. 1918.
- 5.) Čitanje revizijskega poročila.
- 6.) Volitev načelnika in nadzorstva.
- 7.) Slučajnosti.

V št. Vidu, dne 7. maja 1919.

Načelnik:

Razpis.

Podpisana komisija razpisuje sledeče službe okrožni zdrav-
nikov na Kranjskem:

1. Na Grosupljem v ljubljanskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
2. V Kostanjevici z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
3. V Litli z letno plačo 1200 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
4. V Ložu z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
5. V Novem mestu z letno plačo 1200 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
6. Na Raki v krškem okraju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega uživa zdravnik za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka prosto stanovanje z vrtom in vinogradom.
7. V Trebnjem z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K.
8. V Žužemberku z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za zdravniške uradne dneve v Ambrusu, Ajdovcu in Smuku 800 K letne odškodnine in 400 K stanarine od zdravstveno-okrožnega zastopa.

Vsi okrožni zdravniki dobe do preklica povisek sistemiziranih prejemkov za 100 odstotkov.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisani komisiji do 31. maja 1919 in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o jezikovnem znanju.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave
v Ljubljani, dne 3. maja 1919.
Načelnik: dr. Triller L. n.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Izplačuje

z smislu sklepa občnega zbora z dne 5. maja
1919 kot 7 1/2 %-no dividendo za leto 1918

za vsako delnico

K 30°

na kupon št. 18, počenši s 6. majem 1919

pri blaginah svoje centrale v Ljubljani in podružnik
v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu,
Gorici, Celju in Mariboru.

Elektrotehnik

Specijalist za mali tok, obla-
stveno koncesioniran.

= se priporoča =

za prevzemo napeljav in po-
pravi hiš zvoncev, telefonov,
strelododov, raznih zdravni-
ških aparatov itd. po dnevnih
cenah. Z odlič. spoštovanjem

Makso Sartory,
elektrotehnik, Zlatok št. 3.

Zaradi prepiha, vlage in

PREHLADA

nastale boli, tudi pri zastarelih,
prave boleti, težko dihanje zba-
danje v rami, boli v ledjih in
katar odpravlja Fellerjev

Elza fluid

6 do 12 let ali 2 specialni stekle-
nici K 19— Proti neveljavnosti
črev nerednega blatenja itd. so
dokazano že dobro delovale milo
mečkasto rabarbarni

Eksa-kroglice

6 kroglic K 950
edno prvi pri le-
karnarju EVGEN V.
FELLER, Stubica,
Ela trg št. 228.
Ovoj in posušena
se pripravljata po-
sebe ali najceneje
kolikor več toje hči narabi obenem,
več prihrani.